

Vicent Pitarch

Reivindique la discriminació lingüística

Amb la decisió de l'Audiència Territorial que paralitza els acords sobre ús del català per part del professorat de la Universitat de València, assistim a un nou numeret de màgia. Ves per on, som els discriminats qui discriminem i la gran discriminadora la llengua ara discriminada. Un recurs i un mite de moda durant els últims anys.

A començament de l'estiu, el Tribunal Constitucional, en sentenciar contra uns articles de les lleis lingüístiques dels parlaments gallec, basc i catalunyès, tornava a esgrimir la beateria de l'argument de la «discriminació de la llengua espanyola». Seguint el mateix fil, la broma es posa de moda, ací mateix, per iniciativa de la suspensió cautelar que l'Audiència Territorial de València acaba de dictar contra un acord de la Junta de Govern de la Universitat.

«Discriminar» em sona aspre; clar que això no hi compta. Però potser que, la tal aspror, me la produeix la càrrega d'hipocresia que al mot ha encomanat el sistema. I és fàcil de comprovar-ho: tots els ordenaments democràtics que deriven de la Revolució Francesa es fonamenten en les grans proclames d'igualtat d'oportunitats per a tots els ciutadans, la qual troba el seu correlat en un altre supòsit pietós: ningú no serà discriminat per motius de raça, de religió... de llengua. Pura retòrica, és obvi que s'oposa a l'evidència de la funció discriminatòria de les llengües. El mecanisme es manifesta notòriament actiu en les societats desenvolupades, en les quals els processos que actuen dins el joc de la mobilitat social, de les profundes desigualtats que s'interposen entre els ciutadans, troben la manifestació expeditiva en el domini que cada individu pugui exhibir dels seus ressorts lingüístics. La simple competència lingüística ens condiciona les possibilitats de promoció social. Clar i ras: les llengües esdevenen factors actius de discriminació al si dels seus col·lectius humans.

No ens costarà gaire d'imaginar que la insistèn-

cia del Sistema a proclamar els seus suposats fonaments igualitaris, indiscriminatoris, és correlativa a les seues pròpies deficiències democràtiques. L'exhibició de postulats gratuïts

no pot ser fortuïta, sinó que obeeix a la necessitat d'amagar misèries comprometedores.

Naturalment, la capacitat discriminatòria de les llengües esdevé més pro-

ductiva encara en contextos multilingües desequilibrats, perquè actua en dues direccions paral·leles: d'un costat, cadascun dels idiomes presents desplega la funció discriminatòria corresponent dins el propi grup social, i alhora, una llengua emergeix sobre les altres, tot marginant-les, discriminant-les. Aquesta és, no cal dir-ho, la situació a l'Estat espanyol, i espere que tampoc no caldrà fer explícit que sobre els integrants de les nacions que subjuga aquest estat pesa la condemna de patir una discriminació doble, la inherent a la llengua pròpia i l'exercida des de la llengua estatal que se'ns imposa.

La cosa curiosa és que la realitat admet dues vies d'interpretació, naturalment contraposades, l'una de directa i objectiva, i l'altra d'insidiosa i màgica. En efecte, assistim ara a tot un numeret de màgia — a càrrec del Tribunal Constitucional, d'«Alternativa Universitaria» i de l'Audiència Territorial — en el qual el conill que ix del capell resulta ser una llengua espanyola discriminada pel català.

Per aquest cantó, tot lliga. Entre les variants inexhauribles del discurs lingüístic dominant hi ha el mite de la no-discriminació, el qual sovint s'encarna en la fórmula xocant d'«el català discrimina al espanyol», mite que, ja ho veieu, s'ha posat de moda aquest estiu a través d'una profusió indecorosa d'actuacions procedents d'instàncies majestoses de l'aparell estatal. Enfront d'aquesta exhibició del discurs dominant, em permet de proposar que des de les fronteres de les llengües minoritzades fem circular la reivindicació de la discriminació lingüística, reduïda en exclusiva, això sí, a la nostra pròpia llengua. □